

כוחה של אחדות כתנאי להשראת השכינה וקבלת התורה!!!

תנח"ם (משלי י"א, ג), ופירש"י: 'התהלכנו עמו בתום לב כדרך העושים מאהבה, וסמכנו עליו שלא יטענונו בדבר שלא נוכל לעמוד בו', ע"כ.

נמצא במעמד הר סיני הגיעו כלל ישראל להכרה ולהבנה הברורה, כשיש רצון השי"ת הרי תיכף צריך להיות נעשה קודם לנשבע. כלל ישראל הכיר והבין שכל רצונו ית' הוא רק להיטיב עם בריותיו ותכלית כל הבריאה היא רק להיטיב עם הנבראים, וא"כ בודאי שכל ציווי הוא לטובתנו, וממילא הכריזו ואמרו נעשה ואחר כך נשמע לדעת המעשה אשר נעשה.

וענין זה של האמונה הברורה והפשוטה בהשי"ת, ירושה לנו מאבותינו, שעמדו על הר סיני ואמרו נעשה ונשמע, וכמו שאמרו בזה"ק (ח"ב דף ג): עה"פ תשורי מראש אמנה, "מראש אמנא מראשיתא דעאלו במהימנותא עלאה, ואמרו (שמות כ"ד, ז) כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, והווי במתקלא חדא כמלאכין עלאין, דהכי כתיב בהו (תהלים ק"ג, ב) ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו, כדין קבילת כנסת ישראל תשורה. (תרגום: מראש אמנה, מראשית הזמן שנכנסו לאמונה העליונה, ואמרו כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע, והווי במדרגה ומשקל אחד כמו המלאכים העליונים, אזי קיבלה כנסת ישראל מתנה - את התורה), עכ"ל.

ולא רק גדולי הצדיקים זכו למדרגה זו, אלא כל אחד ואחד מישראל, וכמו שנאמר בפסוק ויבא משה ויקרא לזקני העם, וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו ה', ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה (שמות י"ט, ח-ז) וגו'. ולכא"ז צ"ב שהרי הפסוק פותח ב'זקני העם' ומסיים ב'כל העם'. וכתב הרמב"ן בזה"ל: "...וכן טעם ויענו כל העם יחדיו, כי משה קרא לזקני העם שהם חכמיהם ושופטיהם, כי להם הבחירה, ושם לפניהם כל הדברים האלה במעמד כל העדה, כי על כלם צוה כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, והם לא המתינו לעצה ובחירה, ויענו כל העם יחדו ויאמרו למקטון ועד גדול כל אשר דבר ה' נעשה, וכן אמר עוד ויען כל העם קול אחד ויאמרו."

וכדברים האלו כתב גם באור החיים הק' שם, שמשה רבינו ע"ה חשש אולי העם לא יתרוצו לקבל, ולכן נתחכם לשאול את הזקנים והצדיקים, והיה מובטח שהזקנים ובדאי ישיבו כהוגן וישמחו לקבל את התורה, וממילא יתרוצו גם כל העם. אבל באמת ענו כולם יחדיו, ברצון אמיתי באותו נוסח בדיוק, נעשה ונשמע. ומדגיש האור החיים הק', שכל כלל ישראל השיבו באותו רגע ממש, ולא קדם אחד לחבירו, ולא שינה אחד מהם בלשונו מחבירו, וכולם יחד השיבו וענו באותו רגע, וככתוב ויען כל העם קול אחד, ויאמרו כל הדברים אשר דבר ה' נעשה. ומסיק האור החיים הק', שזה אות וסימן על מעלת ישראל וקדושת נפשותיהם.

« צריך להמשיך ולעורר את האמונה בתוכנו!!! »

ונמצינו למדים, שמן העת שנעשינו לעם, כבר מושרשת האמונה בנו מאבותינו, וכולם יחד ענו ואמרו נעשה ונשמע, בתכלית הבטחון והאמונה השלימה, בלי שום ספיקות וחששות, כולם יחד בטחו בו וסמכו עליו ית"ש, והאמינו בו, וקיבלו על עצמם כל מה שיאמר.

« איך יכלו כלל ישראל לקבל על עצמם לעשות לפני ששמעו! »

כתוב בפרשה ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (שמות כ"ד, ז). איתא בגמרא (שבת פ"ח.) "בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשבע, יצאת בת קול ואמרה להן, מי גילה רו זה לבני שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתיב ברכו ה' מלאכיו גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו (תהלים ק"ג, ב), ברישא עושי והדר לשמוע".

הגאון רבי אליהו לאפיאן זצ"ל, (בספרו לב אליהו פרשת יתרו מאמר מפי עוללים) מבאר וכותב בזה"ל: "בדברי חז"ל ישנן סודות גדולות לאין שיעור, אבל בתורה יש לכולם להבין גם פשוט פשוט, ולכן נתבונן: הנה אם אחד יאמר לחבירו, יודע אתה כי עשיתי לך הרבה טובות, ויענה לו הן ידעתי, יודע אתה שהיית הרבה פעמים בסכנות גדולות ואני הצלתי את חייך, ויענה לו הן אמת ידעתי זה, יודע אתה כי יש לי בכל עסקיך ועוזר לך שתצליח בה, ויענה לו נכון הדבר ידעתי, א"כ יאמר לו, רצוני שתישבע לי שבועה חמורה בנקיטת חפץ שכל מה שאדרוש ממך תמלא, הא ודאי שיענה לו כך, אמת אני מוכן לישבע שאמלא אחר כל דרישתך ממני, אבל בהוספת תנאי אחד, אם יהיה ביכלתי, משא"כ מה שהוא למעלה מכוחותי האיך אוכל לקבל על עצמי".

"רק מלאכים יכולים לקבל על עצמם למלא אחר כל דרישה, בלא שום עכבה, כי אם שולח הקב"ה שולח מלאך באיזה שליחות אינו צריך לחשוש שמא יחלה ולא יוכל למלא שליחותו, כי אין לו גוף שיחלה, גם לא יפחד שמא כנגדו אש או מים וכדומה, כי המלאך יכול לעבור בכל אלה, אש לא ישרפהו, ולא מים ישטפוהו, כמו"כ אין לו משפחה אשר צריך לדאוג עבורם וכו' וכו', לכן על המלאכים נאמר גברי כח עשי דברו (תהלים ק"ג, ב), ואח"כ לשמוע בקול דברו, אבל אדם שהוא עומד תחת מצבים כאלו, לא יוכל לקבל על עצמו כל אשר יוטל עליו מבלי להזכיר מניעת קיומו ע"י מצבים ומאורות אשר עוללים לעמוד כנגדו".

"והנה בני ישראל, אף כי ידעו כל זאת ודאי, אעפ"כ לא היססו כלל, וענו ואמרו כולם יחד בלב אחד כאיש אחד נעשה ונשמע, כלומר אנו מקבלים עלינו מתחלה לעשות הכל מה שנצטרך לעשות עפ"י ציווי התורה, אף כי ידענו עוד מה שיבוקש מאתנו, רק נשמע אח"כ לעשות מה אנו צריכין לעשות, כי מה יכול להיות מזה שידרוש הקב"ה מאתנו למסור נפשנו ולמות עבור קיום התורה והמצוה וכו' וכו' הרי אנו מוכנים וכו'", עכ"ל.

« מהו מקור הכוח של מסירות נפש של כלל ישראל?? »

מהיכן לקחו בני ישראל הכוחות העצומים להיות מוכנים למסור נפשם בלי חשבונות, זה מגיע מגודל האמונה בהקב"ה. כמו שאנו רואים בגמ' (שבת פ"ח.) שהצדוקי אמר לרבא "עמא פזיזא דקדמיתו פומייכו לאודניכו, ברישא איבעיא לכו למשמע, אי מציתו קבליתו ואי לא לא קבליתו", ופירש"י שהצדוקי טען שמקודם היה עלינו לשמוע, ואח"כ לראות אם נוכל לקיים או לאו, כי אולי יצוה עלינו מצוות שאין בכוחנו לעמוד בהם, ורבא ענה לו "אנן דסגינן בהימנותא כתיב בן תמת ישרים

חינם ומחלוקות בישראל ונופל בהם המנין והמספר בסילוק שכינה ח"ו. ולכן אמר הוא ית', שכל אחד יתן כופר נפשו לה', 'העשיר לא ירבה', לומר שכל אחד יהיה שווה בעיניו עם חברו וכו', ומצד זה לא יהיה בהם נגף בפקוד אותם, כי על ידי האחדות שיהיה בהם, תהיה השראת השכינה בהם, שזהו חיותם וקיומם, שמצד סילוק השכינה שהוא ממש סילוק הנפש וכו' גורם מיתה ח"ו, ועל ידי האחדות לא יפול בהם סוג המספר בכל אישי אמות העולם אלא במעלות נשמותיהם מצד שקליהם שרומזים על זה."

"ולכן נעשו מן השקלים אדנים למשכן שהמשכן עומד עליו, והוא כמ"ש שכל זמן שיש אחדות בישראל אז הם נעשים משכן לשכינה כמו שכתוב וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנִתִּי בְּתוֹכָם (שמות כה, ח), וכו'."

"והמן הרשע ימ"ש השיב לאחשוורוש, שכיון שהם מפוזרים בין העמים וגם יש בהם פירוד לבבות ומחלוקות, אז ממילא סר מהם השגחתו ית' ונוכל לעשות בהם כל חפצינו כאשר היה באמת כן, לולי שתקנו הדור הזה עון זה כמ"ש לָךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְהוּדִים (אסתר ד, טו). ולכן היתה מצות השקלים תיקון גדול ורפואה קודם למכה, למה שחשב המן הרשע לעשות בישראל", עכ"ד.

הרי לן מבואר כמה גדול כוחה של האחדות או ההיפך ח"ו, עד שלפי דברי הגרי"א חבר, עיקר כוחו של המן היה משום שהיו בני ישראל בבחינת מפוזר ומפורד, ולא היו בבחינת גוי אחד, שתהיה שכינה שרויה עמם, ולפיכך הקדים להם הקב"ה את שקליהם לשקליו, שזה עיקר הכח של מחצית השקל, לאחד את ישראל בבחינת גוי אחד, וכמו שהאר"י, ומחמת זה לא היה להמן הרשע שליטה עליהם.

ובהרחבת הענין שרק מתוך אחדות ישנה השראת השכינה, כתב עוד הגרי"א ח"ו זצ"ל, (בספרו שיח יצחק בדרוש לשבת שקלים), וז"ל: "והענין כי כלל האומה הזאת הוא דמות אדם שלם המורכב מאיברים רבים וגידים, שכמו שכל אבר הוא מיוחד לדבר פרטי ועושה פעולה מיוחדת שהיא צריכה אל הגוף בכלל, וכולם משתמשים לבריאות הגוף וחיותו שתוכל הנפש להיות שורה בו."

"למשל אם הידים לא היו משמשים לגוף לעשות מלאכתו וצורך אכילתו לקיום גופו, לא היה לו במה לחיות, וכל האיברים צריכים הם להכיר מדרגותיהם ולעשות כל אחד פעולה מיוחדת אליו."

"וכמו כן ישראל בפרט הם מורכבים מריבוי ניצוצות, ונשמת כל אחד הוא צריך אל הכלל כולו, וע"י שמאחדים זה בזה, אז הנפש שורה בהם והיא השראת השכינה שבהם שהיא נפש של ישראל וקיומו, שבאיברים כל אחד הוא מיוחד לדבר פרטי, כמו כן כל אחד מישראל נברא לדבר מיוחד, לקיום העולם בכלל. והרי ממש כל אחד מישראל הוא עולם שלם שגורם בדבר המיוחד לו קיום העולם בכלל, ולכן אמרו כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא (בב"ב יא)."

"ולכן כל זמן שכלל ישראל הם באהבה ואחוה, כולם פונים לטובת הכלל, ואז הוא ממש כמו הגוף, שבאיבריו הם בריאים וחזקים והם משמשים כולם לטובת כל האיברים, ואז הנפש שהיא השכינה שורה ואין אומה ולשון יכולים לשלוט בהם וכו'", עכ"ד.

לפי"ז יוצא, שהלימוד מפרשת שקלים הוא לחיות באחדות ובאהבה, וזה מגיע רק דרך אמונה, לדעת שכל מה שקרה בעולם זה רק מבואר עולם, ממילא אין אף אחד טענות על חברו, הוא לא עשה שום דבר רק היה מעשה קוף בעלמא. ולזה הגיעו כלל ישראל במתן תורה, לאמונת שלימה בדרגה הגבוה ביותר, ממילא היה אחדות בכלל ישראל.

ומאז ואילך האמונה מושרשת בנו מצד טבע נפשותינו, אלא שעדיין מוטל על האדם ללבות בעצמו את אור האמונה, ולחקוק את הדבר בליבו, ועל זה באה עבודת התפילה, כי כשהאדם עומד ומתפלל ומבקש הכל ממנו ית"ש, הרי זה משריש בליבו והרגשתו שהכל תלוי בהקב"ה, והוא ית"ש ורק הוא, יכול למלאות שאלתו ולתת לו את חפצו ורצונו, והתפילה משריש בלב האדם את האמונה והבטחון.

וכן גם בחלק ההודאה, שמודים להקב"ה המלביש ערומים והמעורר ישנים, ומתיר אסורים ורוקע הארץ על המים, וכל פסוקי דזמרה, הכל מודה האדם ומהלל לפניו ית"ש, והוא חזרה ושינון שהכל ממנו ית"ש, והוא נותן הכל, וממילא מתחזקת האמונה והבטחון בו ית"ש, והאמונה נשרשת ונחקקת בעומק הלב, עד שיכול להגיע למצב ומדרגה, שגם אם ח"ו יבוא לידי נסיון וצרה, ח"ו לא ירהר אחר הנהגת השי"ת, אלא יקבל דינו ומשפטיו באהבה, ועל כל מידה ומידה שהקב"ה מודד לו הוא מודה במאוד מאוד.

כי כאשר האמונה בהירה וברורה, ממילא יודע האדם שהכל באשר לכל ממנו ית"ש, ואין עוד מלבדו, אין שום כח מבלעדי ה', וממילא כל מה שבא לו אין כאן שום סיבה ומסובב, ואין שום אחד אשם בזה, והכל ממנו, וממילא אין ליבו מתמלא בטרוניא על בני אדם, ובוודאי אין לו שום טרוניא על הנהגת ה', כי יודע וחקוק בליבו שהנהגת ה' אמת וצדק, ומקבל הכל באהבה ובאמונה.

« ע"י אמונה באים לאחדות שהוא תנאי לקבלת התורה!! »

ולפי"ז מובן היטב מה שכתוב רש"י בפסוק ויחן שם ישראל נגד ההר, "כאיש אחד בלב אחד, אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלוקות". וכן ביאר באור החיים הק' בזה"ל: "וענין ג' הוא בחינת ייעוד חכמים בהתחברות בלב שלם ותמים, לא שיהיו בד בבד, שעליהם אמר הכתוב (ברכות סג). קָרַב אֶל הַבָּיִת (ירמיהו ג, לו). אלא יתועדו יחד ויחדדו זה לזה ויסבירו פנים זה לזה, וכנגד זה אמר ויחן שם ישראל לשון יחיד, שנעשו כולן יחד כאיש אחד, והן עתה הם ראויים לקבלת התורה", עכ"ל.

והרי לנו שכל עיקר צורת התורה היא באופן שלומדים יחד, ויתועדו יחד ויחדדו זה לזה ויסבירו פנים זה לזה, וכל זמן שלא באו ישראל למצב כזה, עדיין לא היו ראויים לקבל את התורה, ורק כשהגיעו למצב של כאיש אחד בלב אחד, אז היו ראויים לקבל את התורה.

« האחדות בין בני ישראל כתרופה לשקלי המן!! »

לפי"ז יכולין להבין מה שאמרו חז"ל, (מגילה יג). בזה"ל: "אמר ריש לקיש, גלוי וידוע מי שאמר והיה העולם, שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים להם שקליהן לשקליו. והיינו דתנן באחד באדר משמיעין על השקלים". ולכאורה צ"ב איזה שייכות יש בין מחצית השקל של כלל ישראל לעשרת ככר כסף של המן.

וכתב הגרי"א חבר זצ"ל (בספרו שיח יצחק בדרשת שבת הגדול) לבאר בזה"ל: "והנה, ענין זה שהקדים הקב"ה שקליהם לשקליו של המן, יתבאר בהקדם מה שאפשר לדייק במה שכתוב בתורה הק' בפרשת כי תשא, כי כדי למנות את כלל ישראל צריך לתת כל אחד מחצית השקל, ולא ימנו את ראש בני ישראל בעצמם. וצריך להבין, מה ענין מנין בני ישראל שיגרום נגף ח"ו, ולמה נתינת השקלים הוא תועלת לזה לכפר על נפשותיהם."

"ויש לומר וכו' שמצוה זאת היא זכרון לישראל לתקן עון זה הגורם סילוק שכינה בישראל, והוא שכל מחלוקת ופירוד לבבות בישראל, הוא בא מצד שאחד מתרומם ומתגדל על חברו וכו', ומצד זה מתרבה שנאת